

นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
An Innovation in Academic Administration for a One-School, Two-
System Model in the Digital Era to Enhance Learner Quality at Wat
Khemaphiratarom School under the Secondary Educational Service
Area Office Nonthaburi.

กรชนก สุตะพาหะ
โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม
Konchanok230911@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ
จำเป็น 2) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรม
การบริหารงานวิชาการ 4) เพื่อประเมินนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบบันทึกการประชุมแบบมีส่วนร่วม แบบบันทึกงานนวัตกรรม แบบบันทึก
การสนทนากลุ่ม แบบตรวจสอบนวัตกรรม แบบบันทึกการปรับปรุงร่างนวัตกรรม คู่มือการใช้
นวัตกรรม แบบประเมินคู่มือการใช้นวัตกรรม แบบประเมินนวัตกรรม แบบสอบถามความพึงพอใจ
สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น
(PNI_{modified}) การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีความต้องการในการพัฒนา
ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
และด้านการวัด และประเมินผล 2) ผลการพัฒนานวัตกรรม ด้านความถูกต้อง และด้านเหมาะสม
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินนวัตกรรมการบริหารงาน ปีการศึกษา 2567
และ 2568 พบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ และด้าน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเพิ่มขึ้น และ 4) ผลการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านความเป็น
ประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
คำสำคัญ: นวัตกรรม, การบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล, คุณภาพผู้เรียน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to investigate the current conditions, desirable conditions, and priority needs; 2) to develop an academic administration innovation; 3) to examine the results of implementing the academic administration innovation; and 4) to evaluate the academic administration innovation. The key informants consisted of experts, administrators, teachers, students, and parents. The research instruments used in this study included a document analysis form, a participatory meeting record form, an innovation draft record form, a focus group discussion record form, an innovation validation form, a revised innovation draft record form, an innovation implementation manual, a manual evaluation form, an innovation evaluation form, and a satisfaction questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, the Modified Priority Needs Index (PNI modified), and content analysis.

The research findings were as follows: 1) The analysis of the current and desirable conditions indicated development needs in four areas: learning management, curriculum development, the development of instructional media and educational technology, and measurement and evaluation. 2) The results of the innovation development showed that, in terms of accuracy and appropriateness, the innovation was rated overall at the highest level. 3) The evaluation of the academic administration innovation in the 2024 and 2025 academic years revealed improvements in students' academic achievement, desirable characteristics, and key competencies. 4) The implementation of the academic administration innovation showed that its overall utility and feasibility were at the highest level, and overall satisfaction was also at the highest level.

Keywords: innovation, academic administration under the one-school, two-system model in the digital era, learner quality.

1. บทนำ/ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่โลกในยุคดิจิทัล (Digital Era) เป็นยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ทุกภาคส่วนของสังคมต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว องค์กรที่สามารถปรับตัวได้เท่าทันย่อมมีความได้เปรียบในการพัฒนาและก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะองค์กรทางการศึกษาที่ถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ เนื่องจากมีบทบาทในการสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังที่ ปุณณัฐ มาเชค (2565) กล่าวว่า องค์กรทางการศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อชาติ เพราะการศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้เกิดการปรับตัวและนำมาซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบใหม่ ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีศักยภาพในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล การพัฒนาดังกล่าวต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมเหล่านี้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ต้องเน้นที่การลดความเสี่ยงและการสร้างความยืดหยุ่น (Resilient) โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา ดังที่ อภิวัฒน์ จันทร์สม (2563) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการในการบริหารงานทุกด้าน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน โดยเป็นการเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน และบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน หลักสูตร การประเมินผล การจัดการสอน การนิเทศและการติดตามการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งการดำเนินกิจการหรือการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามพันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่สถานศึกษาขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2563 ถึงปัจจุบัน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ได้รับผลกระทบอย่างมากจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด -19 และโรคอุบัติใหม่ การเปลี่ยนสู่ยุค Next Normal และการเกิดความผิดปกติของสภาพอากาศที่ส่งผลให้เกิดวาตภัยและอุทกภัย ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ทำให้สถานศึกษาต้องปิดเรียนด้วยกรณีพิเศษหรือเหตุพิเศษ ส่งผลกระทบโดยตรงทั้งต่อโรงเรียน นักเรียน ครู และผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อการจัดเรียนการสอนที่ขาดความต่อเนื่อง จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมด้านบริหารวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการใช้วัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

2) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

3) เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี

4) เพื่อประเมินนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นกระบวนการบริหารที่ผู้บริหารต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมทั้งในด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำทางเทคโนโลยี สามารถวางแผน พัฒนา และปรับโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล พร้อมส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีทักษะดิจิทัล ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ (2564)

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม

นวัตกรรม เป็นแนวทางและวิธีการที่เกิดจากความรู้ ประสบการณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์ บริการ วิธีการ หรือการบริหารจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหา และสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ทั้งนี้ นวัตกรรมอาจเป็นสิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ทั้งหมด หรือพัฒนาต่อยอดจากของเดิมให้ทันสมัยและเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น เมื่อนำมาใช้จะช่วยให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ประหยัดเวลาและทรัพยากร ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติของสังคม ชนิกานต์ ยงค์สุรีวีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย และทะนง ทองภูเบศร์ (2566)

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานวิชาการทุกประเภทภายในสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน โดยครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้เป็นความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน นารี ปราณาม (2566)

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี มีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การศึกษาองค์ประกอบในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นบุรี

1.1.1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบของนวัตกรรม และองค์ประกอบของหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบันทึก ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บ

รวบรวมข้อมูล ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึก
4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

1.1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล โดยผู้ให้ข้อมูลในการประเมินองค์ประกอบ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ ระหว่างวันที่ 15 – 25 ตุลาคม 2566 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

1.1.3 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ โดยวิธีการประชุมแบบมีส่วนร่วม จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ประชุมแบบมีส่วนร่วม วันที่ 25 ตุลาคม 2566 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์

1.2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ระหว่างวันที่ 13 – 30 พฤศจิกายน 2566 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์

1.3 การศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และหัวหน้าวิชาการ จำนวน 1 คน ของโรงเรียนต้นแบบ 1 โรงเรียน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับโรงเรียนต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารวิชาการ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ วันที่ 6 ธันวาคม 2566 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 การพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการดำเนินการ 7 ขั้นตอนดังนี้

2.1 การยกร่างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล ผลการวิจัยในระยะที่ 1 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบบบันทึกนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 3.1) ศึกษาผลการวิจัยในระยะที่ 1 ดำเนินการระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม – 6 ธันวาคม 2566 3.2) ร่างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดำเนินการระหว่างวันที่ 16 – 31 มกราคม 2567 และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2.2 การตรวจสอบร่างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ รายละเอียดดังนี้ 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้ 1.1) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 คน 1.2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน 1.3) อาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน 1.4) ศึกษานิเทศน์ จำนวน 1 คน 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบตรวจสอบร่างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการฯ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ข้อคำถามทุกข้อได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 -1.00 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม และการตรวจสอบร่างนวัตกรมฯ ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้และให้ข้อเสนอแนะ และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูล 4.1 นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา 4.2 ตรวจสอบร่างนวัตกรมฯ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์

2.3 การปรับปรุงร่างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามนวัตกรรม มีรายละเอียดดังนี้ การปรับปรุงร่างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 1) แหล่งข้อมูล ผลการวิจัยในระยะที่ 2 ประเด็นย่อยที่ 2.2 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกการปรับปรุงร่างนวัตกรมฯ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงร่างนวัตกรมฯ และปรับปรุงร่างนวัตกรมฯ ระหว่างวันที่ 1 – 31 มีนาคม 2567 และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2.4 การจัดทำคู่มือการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผลการวิจัยในระยะที่ 2 ประเด็นย่อยที่ 2.1 – 2.3 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการสร้างและพัฒนาคู่มือการใช้นวัตกรมฯ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ผลจากการวิจัยในระยะที่ 2 ประเด็นย่อยที่ 2.1 – 2.3 จากการปรับปรุงนวัตกรมฯ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างวันที่ 1 – 30 เมษายน 2567 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2.5 การประเมินคู่มือการใช้งานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้ 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคู่มือการใช้งานวัตกรรมการฯ ด้านความถูกต้องและความเหมาะสม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประเมินคู่มือการใช้งานวัตกรรมการฯ ด้านความถูกต้องและความเหมาะสม ระหว่างวันที่ 1 – 31 พฤษภาคม 2567 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์

2.6 การทดลองใช้วัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 และเอกสารสารสนเทศของโรงเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ วัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คู่มือการใช้งานวัตกรรมการฯ และแบบบันทึกเอกสาร ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 3.1) ทดลองใช้ วัตกรรมการฯ 1 ภาคเรียน 3.2) วิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดย 4.1 ศึกษาจากเอกสารสารสนเทศของโรงเรียน ปีการศึกษา 2567 เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ที่เกิดขึ้นหลังจากการทดลองใช้ 1 ภาคเรียน 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2.7 การปรับปรุงวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล ผลการวิจัยในระยะที่ 2 ประเด็นย่อยที่ 2.6 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบบบันทึกการปรับปรุงวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 2 ประเด็นย่อยที่ 2.6 ระหว่างวันที่ 1 – 31 มีนาคม 2568 และปรับปรุงวัตกรรมการฯ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างวันที่ 1 – 30 เมษายน 2568 และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้วัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล ข้อมูลที่เกี่ยวกับสารสนเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้น ม.1-6 และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยศึกษาเอกสารสารสนเทศโรงเรียนเขมาภิรตาราม ปีการศึกษา 2568 2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ปีการศึกษา 2568 จำนวน 534 คน จากจำนวนประชากรนักเรียนทั้งหมด จำนวน 3,042 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของ Yamane' และ ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของ Yamane' 3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ วัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบ คู่มือการใช้งานวัตกรรมการฯ และแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้นวัตกรรมการฯ 1 ปีการศึกษา และการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5) การวิเคราะห์ข้อมูล โดย

การศึกษาเอกสารสารสนเทศโรงเรียนเขมาภิรตาราม ปีการศึกษา 2568 เกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ของนักเรียนชั้น ม. 1 – 6 ที่เกิดขึ้นหลังการใช้นวัตกรรมฯ 1 ปีการศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนก่อนกับหลังใช้นวัตกรรมฯ

ระยะที่ 4 การประเมินนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอนดังนี้

4.1 การประเมินนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีรายละเอียดดังนี้ 1) แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินนวัตกรรมฯ ด้านความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกหัวข้อ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประเมินนวัตกรรมฯ ด้านความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ระหว่างวันที่ 1 – 15 มีนาคม 2569 และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์

4.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีรายละเอียดดังนี้ 1) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ปีการศึกษา 2568 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อนวัตกรรมฯ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงร่างนวัตกรรมฯ และปรับปรุงร่างนวัตกรรมฯ ระหว่างวันที่ 1 – 31 มีนาคม 2567 และ 4) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์

5. ผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่าองค์ประกอบของการบริหาร งานวิชาการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และ 4) การวัดและประเมินผล ซึ่งการพัฒนาและยกระดับองค์ประกอบเหล่านี้อย่างครบถ้วนจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 3) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของนวัตกรรมที่สอดคล้องกันว่า ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อนวัตกรรม 2) ที่มาและความสำคัญของนวัตกรรม 3) ลักษณะของนวัตกรรม 4) หลักการของนวัตกรรม 5) วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม 6) รายละเอียดของนวัตกรรม และ 7) แนวทางการประเมินนวัตกรรม โดยองค์ประกอบของหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล เป็นการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบยืดหยุ่นที่นำการเรียนการสอนระบบการเรียนรู้ในห้องเรียน (On-site) ผสมผสานกับระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online)

ซึ่งการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร โดยบูรณาการเทคโนโลยีเข้าสู่โครงสร้างหลักสูตรอย่างเป็นระบบ 2) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ให้เหมาะสมกับความพร้อมและบริบทของผู้เรียน 3) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาสองระบบ ครอบคลุม

ทั้งเทคโนโลยีในห้องเรียนและระบบบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ และ 4) การวัดและประเมินผลสองระบบที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มดิจิทัล

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากการตอบแบบสอบถาม ของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ในภาพรวมเห็นว่าประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และ ด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

ผลการศึกษาค้นหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษา การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนต้นแบบ พบว่า ใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล ต้องปรับกรอบการพัฒนาหลักสูตรให้รองรับการเปลี่ยนแปลง โดยกำหนดนโยบายหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบ On-site และ Online ภายใต้มาตรฐานผลการเรียนรู้เดียวกัน ด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนในทุกบริบท ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องวางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างเป็นระบบและครอบคลุม ทั้งเครื่องมือ แพลตฟอร์ม และสื่อการเรียนรู้ ที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่องในทุกสถานการณ์ ด้านการวัดและประเมินผลในยุคดิจิทัล ต้องก้าวข้ามกรอบการสอบแบบกระดาษ ดั้งเดิมไปสู่การประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนอย่างรอบด้าน การนำเครื่องมือดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการวัดและประเมินผล

2) ผลการพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.1) ผลการยกย่องนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผู้วิจัยได้เขียนโครงสร้างนวัตกรรมประกอบด้วย ชื่อนวัตกรรม ที่มาและความสำคัญของนวัตกรรม ลักษณะของนวัตกรรม หลักการของนวัตกรรม วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม รายละเอียดของนวัตกรรม และ แนวทางการประเมินนวัตกรรม

2.2) ผลการตรวจสอบนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการด้วยนวัตกรรมหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ฉบับร่าง) ความถูกต้องและความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน

2.3) ผลการปรับปรุงนวัตกรรมและจัดทำคู่มือการใช้งานนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และได้รูปแบบการบริหารวิชาการด้วยนวัตกรรมหนึ่งโรงเรียน สองระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.4) ผลการจัดทำคู่มือการใช้งานนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของนวัตกรรม ส่วนที่ 3 แนวทางการนำนวัตกรรมไปใช้

2.5) ผลการประเมินคู่มือการใช้งานนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่าความเหมาะสมของคู่มือการใช้งานนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.6) ผลการทดลองใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.6.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 71.96 ในปีการศึกษา 2566 เป็นร้อยละ 74.86 ในปีการศึกษา 2567 คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.90 และเปรียบเทียบกับร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ตามระดับค่าเป้าหมายสถานศึกษา กับค่าเป้าหมายที่กำหนด พบว่า ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ตามระดับค่าเป้าหมายสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 79.79 ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 74.44 โดยสูงกว่าเป้าหมายร้อยละ 5.35

2.6.2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ “ดี” ขึ้นไป ระหว่างปีการศึกษา 2566 และปีการศึกษา 2567 พบว่า โดยภาพรวมร้อยละเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 96.77 เป็น 97.54 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.77

2.6.3) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ระหว่างปีการศึกษา 2566 และปีการศึกษา 2567 พบว่า โดยภาพรวมร้อยละเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 83.92 เป็น 86.51 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.59

2.7) ผลการปรับปรุงนวัตกรรมและคู่มือการใช้งานนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลการทดลองใช้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ ม.1-ม.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.90 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด แสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 นวัตกรรมการบริหารวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3) ผลการใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียน ปีการศึกษา 2567 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2568 และ ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ตามระดับค่าเป้าหมายสถานศึกษา ปีการศึกษา 2568 เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม โดยเปรียบเทียบร้อยละของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ระหว่าง ปีการศึกษา 2567 และ ปีการศึกษา 2568 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 74.86 ในปีการศึกษา 2567 เป็นร้อยละ 77.22 ในปีการศึกษา 2568 คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.36 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ตามระดับค่าเป้าหมายสถานศึกษา ปีการศึกษา 2568กับค่าเป้าหมายที่กำหนด พบว่า ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ตามระดับค่าเป้าหมายสถานศึกษา ปีการศึกษา 2568 คิดเป็นร้อยละ 77.22 ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 72.56 โดยสูงกว่าเป้าหมายร้อยละ 4.66

3.2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2567 (หลังใช้) เปรียบเทียบ ปีการศึกษา 2566 (ก่อนใช้) พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 96.53 ในปีการศึกษา 2566 เป็นร้อยละ 97.13 ในปีการศึกษา 2567 คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.59

3.3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2567 เปรียบเทียบ กับปีการศึกษา 2568 โดยภาพรวมร้อยละเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 86.51 เป็น 93.75 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.24

4) ผลการประเมินนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4.1) ผลการประเมินนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งสองด้าน

4.2) ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วนที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องตอบสนองความแตกต่างรายบุคคล และเรียนรู้ได้ต่อเนื่องแม้ไม่ได้มาโรงเรียน ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากสภาพปัจจุบันของโรงเรียนวัดเขมาภิรตารามยังเผชิญกับข้อจำกัดด้านความยืดหยุ่นของระบบการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนในชั้นเรียนเป็นหลัก และเมื่อพิจารณาจากบริบทและนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม พบปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่ การจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ยังขาดระบบที่ให้ความยืดหยุ่นทางการเรียนแก่นักเรียน โดยยังคงมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ ณ ที่ตั้งของโรงเรียนผ่านการพบครูผู้สอนในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ทำให้กลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาด้านครอบครัว เศรษฐกิจ หรือสุขภาพ ไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่พบในสารสนเทศของโรงเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 4 กลุ่มสาระหลักยังมีค่าต่ำกว่าเป้าหมาย เนื่องจากขาดการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิวัฒน์ จันทร์สม (2563) ที่ระบุว่าการบริหารงานวิชาการต้องมีการปรับปรุงการเรียนการสอนและเทคโนโลยีให้ตอบเป้าหมายของ

สถานศึกษา และ สกนธ์ชัย ชนุนันท์ และคณะ (2564) ที่ชี้ให้เห็นว่าในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ โรงเรียนต้องมีนวัตกรรมการบริหารงานที่ยืดหยุ่นเป็นพิเศษเพื่อรักษาคุณภาพผู้เรียน

การพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากสรุปผลการวิจัย พบว่า การพัฒนานวัตกรรมฯ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินว่ามีความถูกต้องและเหมาะสมในระดับมาก การที่นวัตกรรมมีความสมบูรณ์ในระดับนี้ อธิบายได้ว่าเกิดจากการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในการพัฒนานวัตกรรมฯ ซึ่งมีการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและการทดลองใช้นวัตกรรมก่อนนำไปใช้จริง และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น โดยนำระบบ On-site และ Online มาผสมผสานกันผ่านแพลตฟอร์ม LMS องค์ประกอบทั้ง 7 ด้านที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งสอดคล้องอย่างยิ่งกับการสังเคราะห์แนวคิดของ จินดา สรรพสิทธิ์ (2563) และ ทิพากร สุขชูศรี (2567) ที่ให้ความสำคัญกับชื่อ ความสำเร็จ วัตถุประสงค์ และรายละเอียดนวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้การแบ่งสัดส่วนการจัดการเรียนรู้เป็น 4 แบบ (100 : 0 ไปจนถึง 0 : 100) เป็นการตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนอย่างชัดเจน

การใช้นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากสรุปผลการวิจัย พบว่า การนำนวัตกรรมไปใช้ในปีการศึกษา 2568 ด้านคุณภาพผู้เรียนพัฒนาขึ้นในทุกมิติ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.36 และบรรลุค่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 97.70 และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเพิ่มขึ้นอย่างโดดเด่นร้อยละ 7.24 โดยเฉพาะด้านการแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถกวาดรางวัลจากการแข่งขันวิชาการได้ถึง 196 รางวัล ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จนี้เกิดจากการที่นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ช่วยทำลายข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์ม lms.kmaonline.school ได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ วิลาวลัย โพธิ์ทอง (2561) ที่กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญ เพราะช่วยให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลา เป็นทั้งเครื่องมือที่ใช้แสวงหาความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลจึงมีบทบาท เป็นเครื่องมือ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทำให้การศึกษาไม่จำกัด อยู่เพียงในห้องเรียน แต่สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกมิติของชีวิต ส่งผลให้การเรียนรู้ในสังคมยุคดิจิทัลเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การประเมินนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการหนึ่งโรงเรียนสองระบบในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากสรุปผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินนวัตกรรมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดและความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุดทุกกลุ่ม ที่เป็นเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่านวัตกรรมสามารถแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ได้อย่างตรงจุด โดยเฉพาะการเพิ่มความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับทฤษฎีความพึงพอใจของกรรณิการ์ รุจิวิโรตติ (2563) ที่ระบุว่า ความรู้สึกด้านบวกจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างครบถ้วน ซึ่งความพึงพอใจในระดับสูงนี้ยังยืนยันความสำเร็จของโมเดล KMAS ของโรงเรียนวัดเขมาภิรตารามที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการคุณภาพตามวงจร PDCA

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการด้วยนวัตกรรมหนึ่งโรงเรียนสองระบบ ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์และพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเห็นถึงประโยชน์ของนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการยอมรับและความร่วมมือในการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม

2) สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเสริมสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามคู่มือที่ได้จากการวิจัย เพื่อให้ครูมีความมั่นใจและสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ

3) หน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำรูปแบบและคู่มือการใช้งานที่ผ่านการประเมินและทดลองใช้แล้ว ไปเผยแพร่และส่งเสริมให้โรงเรียนอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันได้นำไปปรับใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในวงกว้างต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนผ่านการศึกษายุคใหม่ที่บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในทุกมิติ

2) ควรวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการปรับใช้รูปแบบนี้ในโรงเรียนที่มีขนาด บริบท หรือกลุ่มผู้เรียนที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก หรือโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล เพื่อศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนวัตกรรมไปใช้ในบริบทที่หลากหลาย

8. บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ รุจิระโชติ. (2563). *การศึกษาความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้รับบริการ ณ*

ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ . สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ.

จินดา สรรพประสิทธิ์. (2563). *การพัฒนาวัตกรรมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะภาวะผู้นำในอนาคต. (ปริญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ:*

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนิกานต์ ยงค์สุรี, วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย และทงทอง ภูเบศร์. (2566). *เทคโนโลยีนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน. วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน, 5(1), 223-234.*

นารี ปรารถนาม. (2566). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.*

ดาวรรณ ถวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership).* ขอนแก่น: ศูนย์สื่อการเรียนรู้มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปุณณัฐฐา มาเชค, นายแคน กอมณี และจิริฎดา กฤษเจริญ. (2565). *การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล. ชลบุรี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.*

วิลาวัลย์ โพธิ์ทอง. (2561). *พื้นฐานนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : ปีทีเค พรินต์ติ้ง.*

สกนธ์ชัย ชะนูนันท์, ปกรณ์ ประจันบาน, อนุชา กอนพ่วง และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2564). รูปแบบ
การบริหารวิชาการเพื่อการจัดการเรียนการรู้แบบผสมผสานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
โรคโควิด-19. มหาวิทยาลัยนเรศวร. สืบค้นจาก[https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/
bitstream/123456789/4966/1/SkonchaiChanunan.pdf](https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4966/1/SkonchaiChanunan.pdf)

อภิวัฒน์ จันทร์สม. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.